

SAMHÄLLET RESPEKTIVE FAMILJENS ANSVAR FÖR BARNEN: ETT INTERNATIONELLT PERSPEKTIV

**Elizabeth Perry, Amer. J.D., Doktorand
Juridiska institutionen**

UMEÅ UNIVERSITET

TVÅ RÄTTSSYSTEM

Child Support Law in California and Sweden

A Functional, Critical Comparison

UMEÅ UNIVERSITET

SAMHÄLLET OCH UNDERHÅLLSBIDRAG

- Privaträtt i Sverige kommer först:
stöd från FK till föräldrar *om de vill*
- Offentligträtt då: ett stöd eller
socialförsäkringsstödform, tidigare ett förskott,
om boföräldern (inte barnet) vill ta det,
tidigaste andra månad efter en separation och
längst (nu) sex månader

UNDERHÅLLSSTÖDS STATUS/ SYN I SVERIGE?

Regleras i offentlig rätt

Administreras av Försäkringskassan

Beräknas genom SFB 18 kap. 20-32 §§

Syftar: att hjälpa barn med *en* förälder hemma bli mer som barn med *två* föräldrar hemma (och att återbetala samhället?)

”Det är dock viktigt att betona att det inte finns någon målsättning i sig att göra besparingar inom underhållssystemet. Det primära syftet är i stället att sätta fokus på att ansvaret för barns försörjning ligger i första hand hos föräldrarna, inte staten.” Ds 2014:27 s. 8

CALIFORNIA
(the liberal welfare
state/minimal safety net)

SWEDEN
(the capitalist welfare
state/Folkhemmet)

Social supports at zero income level very low, but lower-income earners enjoy no income tax and certain income additions (earned income credits)*

Social supports high at zero income and reduce with increasing income, but lower-income earners taxed relatively highly*

Social benefits are a safety net for very poor, plus senior citizens; seniors over children

Broad middle class included in social benefits; lower & higher incomes less so*

Has introduced more social protections than sister US states

Moved from a liberal to a socio-democratic model between 1937 & 1947**

(*Bergh 2013, Den kapitalista välfärdsstaten)

(**Esping-Anderson 1990, The Three Worlds of Welfare Capitalism)

VÄLFÄRD AV BARNFAMILJER I KALIFORNIEN

- ICKE-BEHÖV-BASERADE (public schools, stöd om en förälder har dött)
- BEHÖV-BASERADE (Medicaid, bostadsbidrag, TANF som är tidsbegränsade kontantförmåner för personer med mycket låg inkomst, nutrition...)

FAMILJERÄTTEN FÖR BARNFAMILJER I KALIFORNIEN

- En DUAL SYSTEM, enligt forskare
- Som i Sverige, de som håller på med den offentlighetsrättsliga sidan inte fokusera på den privaträttsliga sidan
- FAST... en siffra. Ingen underhållsbidragsbelopp som en normaliserade idé (och praxis).

FAMILJERÄTTEN FÖR BARNFAMILJER I KALIFORNIEN

CHILD SUPPORT SERVICES (California Family Code §§17000 *et seq.*)

- Required by federal law
- Established under state law (within the California Family Code)
- Run by the CA Department of Child Support Services, a division of the CA Health & Human Services Agency
- Pursues child-support cases in separate civil courtrooms (in e.g. Los Angeles County)
- Tasked with establishing parentage, collecting parental income information, setting child support orders, and enforcing full and timely payment
- Mandatory for welfare recipients
- Money advanced from welfare system, not tied to child support amount determined
- Aims: to help children avoid poverty and to reimburse society

FÖRÄLDRARSUNDERHÅLLSPLIKT: INTERNATIONELLA VARIATIONER

- *Barnkonventionen*: Article 27(2)

“The parent(s) or others responsible for the child have the primary responsibility to secure, within their abilities and financial capacities, the conditions of living necessary for the child’s development.”

FÖRÄLDRARSUNDERHÅLLSPLIKT: INTERNATIONELLA VARIATIONER

- *Till vilken nivå* är den största fråga, och det kopplar till hierarkin familj, stat, internationella aktörer
- Barnkonventionen Art. 18: “1. **States Parties** shall use their best efforts to ensure recognition of the principle that **both parents** have common responsibilities for the upbringing and development of the child. Parents or, as the case may be, legal guardians, have the primary responsibility for the upbringing and development of the child. The best interests of the child will be their basic concern.

FÖRÄLDRARSUNDERHÅLLSPLIKT: INTERNATIONELLA VARIATIONER

- 2. For the purpose of guaranteeing and promoting the rights set forth in the present Convention, States Parties shall render appropriate assistance to parents and legal guardians in the performance of their child-rearing responsibilities and shall ensure the development of institutions, facilities and services for the care of children.
- 3. States Parties shall take all appropriate measures to ensure that children of working parents have the right to benefit from child-care services and facilities for which they are eligible.”
- Så *måste* en förälder jobbar för att skaffa barnets underhåll från den andra föräldern? Nej, i både länder, om man inte använda vissa statliga stödformer.

FÖRÄLDRARSUNDERHÅLLSPLIKT: FUNKTIONER AV LAG I KALIFORNIEN & SVERIGE

- (1) att föräldrarna tar rättvist (dem emellan) och primärt (med respekt till staten) ansvar för barnen, med respekt till barnens finansiella behov som samhället inte täcka allmänt, och
- (2) att barnen har en tillräcklig bra standard även när båda föräldrarna inte bor i hemmet
- DUAL-OBLIGATION och CHILD WELL-BEING COMPONENTS, enligt Ira Mark Ellman (+ GROSS-DISPARITY COMPONENT & EARNER'S PRIORITY PRINCIPLE).

FÖRÄLDRARSUNDERHÅLLSPLIKT: KALIFORNIENS 12 PRINCIPER

- California Family Code §4053, the first principle to be followed by state courts in implementing the statewide child support guideline by making orders in individual cases is that (1) “**a parent’s first and primary obligation** is to support his or her minor children according to the parent’s circumstances and station in life;”
- The second principle: (2) “both parents are **mutually** responsible for the **support** of their children;”
- Third, (3) the mandatory state guideline on the amount of child support to be paid “takes into account each parent’s **actual income and level of responsibility for the children;**”
- (4) “[e]ach parent should pay for the support of the children **according to his or her ability;**”

FÖRÄLDRARSUNDERHÅLLSPLIKT: KALIFORNIENS 12 PRINCIPER

- (5) the state guideline “seeks to place **the interests of children** as the state’s top priority;”
- (6) “[c]hildren should share in **the standard of living of both parents,**” therefore “child support may appropriately improve the standard of living of the custodial household to improve the lives of the children;”
- and (7) child support orders in **situations of alternating residence**, which the statute calls “cases where both parents have high levels of responsibility for the children” should both recognize increased costs of raising children in two households and “should minimize significant disparities in the children’s living standards in the two homes.”

FÖRÄLDRARSUNDERHÅLLSPLIKT: KALIFORNIENS 12 PRINCIPER

- (8) “[t]he **financial needs** of the children should be met **through private financial resources** as much as possible;”
- (9) “[i]t is **presumed** that a parent having primary physical responsibility for the children contributes a significant portion of available resources for the support of the children;”
- (10) the state guideline “seeks to **encourage fair and efficient settlements** of conflicts between parents and seeks to minimize the need for litigation;”
- (11) it is “intended to be presumptively correct in all cases, and only under special circumstances should child support orders fall below the child support mandated by the guideline formula;” and finally
- (12) “[c]hild support orders must ensure that children **actually receive fair, timely and sufficient support** reflecting the state’s high standard of living and high costs of raising children compared to other states.”

SAMHÄLLET: VAD ROLL HAR VI?

- VAD FÖRSÄKRAR VI? Barnens rätt? Föräldrarna med oförväntade livshändelser? En av dem?
- ”Children’s material welfare following divorce or parental separation is, therefore, *entirely subject to the relevant national law*, making the likelihood of any financial relief not only *dependent upon their custodial parent* pursuing a maintenance claim, *but also on the relevant authorities* ensuring such obligations are enforced.”

STALFORD, HELEN, *Chapter 5: Maintenance, Mediation and the Future of EU Family Law*, in CHILDREN AND THE EUROPEAN UNION: RIGHTS, WELFARE AND ACCOUNTABILITY (Hart Publishing 2012) at pg. 128 (italics added).

SAMHÄLLET: VAD ROLL HAR VI?

- Privaträtt i Sverige: stöd från FK till föräldrar *om de vill* för att nå överenskommelse *om de både kan/vill*
- Offentligrätt i Sverige: ett underhållsstöd, *om boföräldern vill det*, tidigaste andra månad efter en separation
- EUs ”Maintenance Regulation”

SYNEN I KALIFORNIEN

- Barnen som privatval?
- Politiskt problemdumping?
- Moralistiskt

SYNEN I SVERIGE

- Folkhemmet och Jämställdhetspolitikens mål, antogs av riksdagen 2006, samt Barnkonventionen och EU, därför är barnets välfärd mindre beroende av familjen. Å andra sidan kommer familjen först (se syftet) och staten inte hjälper mycket att säkerställa det. Man blir inte förvånade att underhåll till barnen vems föräldrar bor isär inte fungerar klockrent.

FORSKNING OM ÅSIKTER KRING UNDERHÅLL

- Genomförda i USA och UK (Ira Ellman, med mera).
- ”Democratic participation principle” eller privatlivs fokus eller för att säkerställa att lagen kommer ha ”buy-in” (motivation att följa reglarna)?

VAD KOMMER VI TILL DÅ?

UMEÅ UNIVERSITET

TACK.

ELIZABETH.PERRY@UMU.SE

UMEÅ UNIVERSITET